

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Leidybos ekonomika	Komunikacija ir informacija 08S	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarių	

Dalyko anotacija

Knyga kaip prekė, knyga (skaitmeninė) kaip paslauga, jos specifika. Leidyba kaip verslas, jo ypatumai. Leidybos verslo struktūra ir funkcijos valdymo požiūriu. Verslo ir meno santykis leidyboje. Leidybos vieta šalies ekonominėje, švietimo ir socialinėje raidoje. Leidybos santykiai su valstybe pagrindai. Vietinės knygų leidybos svarba valstybei.

Pelno problema leidyboje, prieštaravimas tarp kultūrinio ir komercinio prado. Karjeros ir savirealizacijos galimybės leidyboje. Motyvai, darantys įtaką leidybos kaip profesinės veiklos pasirinkimui. Leidėjų rengimo formos. Meno elementai leidyboje. Vietinės leidybos įtaka šalies kultūrai ir švietimui.

Juridiniai leidybos pagrindai. Įstatymai, reguliuojantys leidybą kaip verslą. Leidybinės veiklos įstatyminiai apribojimai. Leidybiniai standartai. Leidyklos pareigos ir teisės. Autorių teisės sąvoka, jos taikymo sfera. Autorių teisės ištakos ir formavimasis. Piratavimas, jo esmė knygų rinkoje ir paplitimas. Laisvės ir etikos problema leidyboje.

Leidyklų organizacinės struktūros ir tipai. Šiuolaikinio verslo ypatumų įtaka leidyklų struktūroms. Prekybininkų įtaka leidyklų veiklai. Leidybinės veiklos analizės svarba struktūrinei kaitai. Leidyklos personalo vadybos ypatybės. Leidyklos organizacinė struktūra. Šiuolaikinei rinkai būdingi leidyklų tipai. Savilaidos reikšmė skaitmeninėje leidyboje.

Leidyklų valdymo specifika. Darbuotojų vaidmenų pasiskirstymas. Leidybinio planavimo politika. Teminio plano rengimas, jo uždaviniai (leidyklos resursai ir kompetencija, orientacinė vartotojų grupė, platinimo keliai, konkurencija, kliūtys užkariauti rinką). Leidinių planavimas. Darbo grupės organizavimas. Bendradarbiavimas su organizacijomis. Kūrybiškumo svarba leidybinėje veikloje.

Leidybos ekonomikos kapitalo formavimo ir valdymo formos. Pelno ir produkto savikainos ypatybės leidyboje. Leidinio tiražas ir jo įtaka prekės savikainai. Leidybos ekonomika ir leidėjo pareiga visuomenei. Redakcinio darbo formos ir valdymas leidykloje, jo planavimas. Leidinių gamyba, santykiai su spaustuvėmis ir informacinėmis technologijomis formos ir organizacinės finansinės ypatybės. Leidinių platinimas, jo formos ir organizacijos. Leidinių platinimo įmonės vadybos ir veiklos planavimo specifika. Leidinių marketingo ir reklamos specifika. Leidinių reklamos metodai leidyboje ir prekyboje, jos organizavimas ir valdymas. Darbo su spauda, viešujų ryšių specifika leidyboje.

Šiuolaikinė leidyba pasaulyje, jos pokyčių įtaka leidybos kaip verslo valdymui. Naujų technologijų įtaka leidybiniam procesui ir jo valdymui. Garsinių knygų leidyba. Skaitmeninė leidyba. Skaitmeninės knygos: formatai, skaitymo įrenginiai, platinimo kanalai.

Knygų rinkos sampratos esmė. Pagrindiniai jos dalyviai: autorius, leidėjas, spaustuvininkas, knygų prekybininkas, skaitymo įrenginys. Autorius. Individualus ir kolektyvinis autorius. Spaustuvininkas. Jo funkcijos knygų gamyboje ir rizika. Knygų pardavėjas. Jo funkcijos ir vaidmuo knygų rinkoje. Knygynas kaip komercinė institucija ir kultūros centras. Pasaulinė knygų rinka. Leidybos specifika išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse. Informacinių technologijų pokyčių įtaka leidybai. Lietuvos knygų rinka. Leidybos ir knygų prekybos kaip verslo valdymo ypatybės nedidelėje rinkoje. Leidybinės situacijos pokyčiai krizės metais, skaitmeninės leidybos plėtra.

Pagrindinė literatūra

BAVERSTOK, Alison. *Leidybos marketingas*. Iš anglų kalbos vertė Elena Macevičiūtė. Kaunas: UAB "Poligrafija ir informatika", 2003. 451 p. ISBN 998685038X.

BEHM, Holger, et. al. <i>Ateities knygų leidyba: marketingas ir menedžmentas</i> . Vilnius: Mokslo aidai, 1993. 171 p.			
CULEA, Michaela. Book branding and promoting authorial identity: a comparative approach. <i>Knygatyra</i> , 2012, t. 59, p. 93–112. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygatyra/article/view/1109/577 .			
DATUS, C. Smith. <i>Knygų leidybos pradmenys/</i> iš anglų kalbos vertė Arvydas Sabonis. Vilnius: Alma littera, 1994. 230 p.			
<i>Enciklopedija kniznogo diela</i> . Moskva, 2003.			
KOVAČ, Miha. Globalioji anglų kalba ir leidybos tendencijos XX ir XXI amžių sandūroje. <i>Knygatyra</i> , 2014, t. 62, p. 7–17. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygatyra/article/view/3612/2624 .			
KOVAČ, Miha. <i>Never mind the Web: here comes the book</i> . Oxford: Chandos publishing, 2008. 200 p. ISBN 9781843344056.			
MISIŪNAS, Remigijus. Leidyba prieškario ir šiandienos Lietuvoje: patirties lyginamoji analizė. <i>Knygatyra</i> , 2014, t. 62, p. 273–289. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygatyra/article/view/3599/2611 .			
MISIŪNAS, Remigijus. Mažos ir vidutinės knygų leidyklos šiuolaikinėje Lietuvos knygų leidybos struktūroje. <i>Knygatyra</i> , 2018, t. 71, p. 7–30.			
PADMINI Ray Murai; SQUIRES Blaire. Skaitmeninės leidybos komunikacinė grandinė. <i>Knygatyra</i> , 2014, t. 62, p. 18–46. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygatyra/article/view/3611/2623 .			
TOMAŠEVIČ, Nives; LEBEDA, Ivana Ljevak. Leidybos vaidmuo kultūros ir kūrybos industrijoje. <i>Knygatyra</i> . 2014, t. 62, p. 47–59. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygatyra/article/view/3610/2622 .			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedagog. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Remigijus Misiūnas	Dr.	Prof.	MISIŪNAS, Remigijus. Europoje išleisti lietuviški ir lituanistiniai leidiniai JAV lietuvių spaudoje (iki 1904 m.). <i>Knygatyra</i>, 2019, t. 72, p. 206–232. ISSN 0204-2061. MISIŪNAS, Remigijus. „Mūsų karos korespondento...“, arba Apie karos korespondentą Antaną Vienuoli // <i>Iš karos korespondento užrašų /</i> Antanas Vienuolis-Žukauskas. Vilnius : Bonus Animus, 2019. p. 7–34. ISBN 9789955754534. MISIŪNAS, Remigijus (sudaryt.). <i>Iš karos korespondento užrašų /</i> Antanas Vienuolis-Žukauskas ; [sud. Remigijus Misiūnas]. Vilnius : Bonus Animus, 2019. 303 p. ISBN 9789955754534. MISIŪNAS, Remigijus. Mažos ir vidutinės knygų leidyklos šiuolaikinėje Lietuvos knygų leidybos struktūroje. <i>Knygatyra</i>, 2018, t. 71, p. 7–30. MISIŪNAS, R. Išeivijos bibliotekų ir skaitymo klausimai JAV lietuvių periodikoje (iki 1904 m.). <i>Knygatyra</i>, 2018, t. 70, p. 94–124. MISIŪNAS, Remigijus. JAV lietuvių švietimo, savišvietos ir skaitymo klausimai išeivijos periodikoje (iki 1904 m.). <i>Knygatyra</i>, 2017, t. 69, p. 42–83.

			MISIŪNAS, Remigijus. <i>Lietuva prieš LTSR</i> . D.1: 1940-1945. Antras papildytas leidimas. Vilnius: Bonus Animus, 2016. 448 p. ISBN 9789955754466.
			MISIŪNAS, Remigijus. Lietuvių išeivių leidyba Jungtinėse Amerikos Valstijose XIX a. pabaigoje–XX a. viduryje: adresato problema. <i>Knygotyra</i> , 2016, t. 67, p. 23–44.
Arūnas Gudinavičius	Dr.	Doc.	GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius. Choosing a book by its cover: analysis of a reader's choice. <i>Journal of Documentation</i>, 2018, Vol. 74, Issue 2, p. 430–446, DOI: https://doi.org/10.1108/JD-09-2016-0111. ŠUMINAS, Andrius; GUDINAVIČIUS, Arūnas; ALEKSANDRAVIČIUS, Arnas. Skaitmeninės atskirties pozymiai ir lygmenys: Lietuvos atvejo analizė. <i>Informacijos mokslai</i>, 2018. Vol. 81, p. 7–17. DOI: https://doi.org/10.15388/Im.2018.0.11937. MANŽUCH, Zinaida; GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius. Skaitmeninės atskirties mažinimo priemonės Lietuvoje: tikslinės grupės ir taikymo rezultatai. <i>Viešoji politika ir administravimas</i>, 2018, t. 17, Nr. 1, p. 84–98. DOI: http://dx.doi.org/10.5755/j01.ppaa.17.1.19789. ŠUMINAS, Andrius; ALEKSANDRAVIČIUS, Arnas; GUDINAVIČIUS, Arūnas. Negative Political Communication in Online Video Advertisements: Case Study of 2016 Lithuanian Parliamentary Election. <i>Political Preferences</i>, 2017, Vol. 14, p. 47–62. p-ISSN 2450-873X, e-ISSN 2449-9064. GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius; MACEVIČIŪTĖ, Elena. E-book publishing in Lithuania: the publisher's perspective. <i>Information Research</i>, 2015, Vol. 20, no. 2. Prieiga per internetą: http://www.informationr.net/ir/20-2/paper672.html#.VlwsXvI v-U. GUDINAVIČIUS, Arūnas. Ebooks in Lithuania. <i>LOGOS. Journal of the World Publishing Community</i>, 2015, Volume 26, Issue 1, p. 19–26. GUDINAVIČIUS, Arūnas. Is self-publishing a salvation for authors? The case of Lithuanian printed bestseller in the digital environment. <i>Libellarium</i>, 2015, Vol. 8, no. 1, p. 47–57.
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2019 m. lapkričio 4 d., protokolo Nr. 160000-KI-212.			
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė			